

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การเล่านิทาน)

ครูผู้สอน ครูประเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนอนันต์

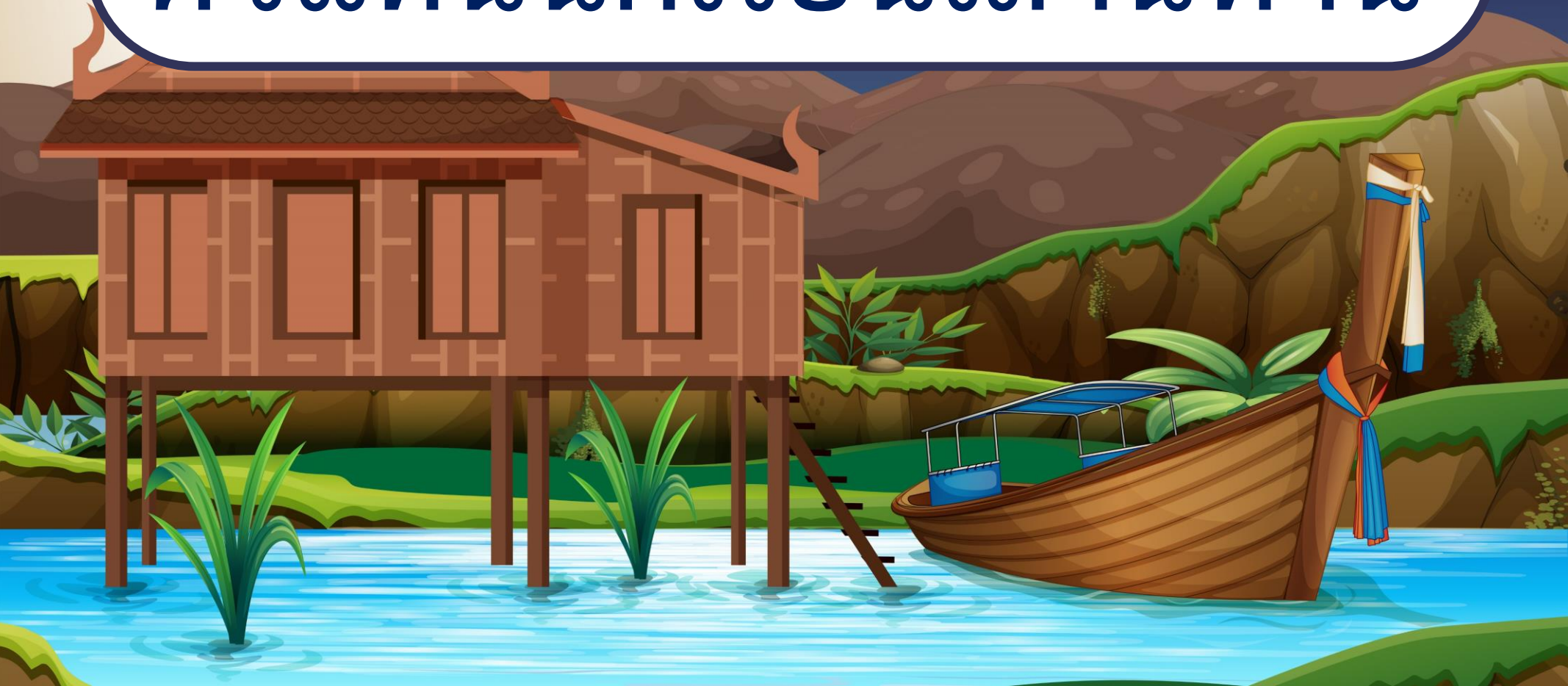
นิทานพื้นบ้าน (การเล่านิทาน)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเล่านิทานได้
๒. เล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองและท้องถิ่นอื่น
๓. เห็นประโยชน์ของการเล่านิทานพื้นบ้าน

ตัวแทนนักเรียนเล่านิทาน

นักเรียนค้นคว้านิทานพื้นบ้าน
ในห้องถิ่นของตน
และห้องถิ่นอื่นด้วยวิธีการใด

นิทานพื้นบ้านในห้องถิ่น
ที่นักเรียนค้นคว้ามา
มักเป็นเรื่องราวลักษณะใด

นิทานพื้นบ้านมีคุณค่า
ทางด้านจิตใจอย่างไร

นักเรียนคิดว่าเล่านิทาน
อย่างไรจึงจะทำให้ผู้ฟัง
สนุกและคล้อยตาม

กว่าจะมาเป็นนิทานหนึ่งเรื่อง ต้องผ่านการเล่าสืบทอดกันมา ซึ่งอาจไม่มีการบันทึกเป็นหลักฐาน มักเป็นเรื่องราวจากจินตนาการแสดง ความเชื่อของชาวบ้าน มักหาต้นกำเนิดไม่ได้ และมีการขัดเกลาเรื่องราวเพิ่มเติม ตามจินตนาการของผู้เล่า

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเล่านิทาน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทักษะสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การเล่านิทาน)
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นิทาน เป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุด แต่ละชนชาติต่างมีนิทานเป็นสมบัติของชาติของตน นิทานส่วนใหญ่เรื่องเล่าที่ถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม อันเป็นกลวิธีการปลูกฝังความรู้สึกรู้จักคิด และแนวปฏิบัติที่สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งมาช้านานนับพันปี ทุกชาติทุกภาษาต่างมีนิทานประจำชาติหรือท้องถิ่นของคน นิทานที่ได้รับความนิยมและเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีหลายประเภท เช่น นิทานอีสป นิทานเวตาล นิทานชาดก นิทานพื้นบ้าน ฯลฯ

การถ่ายทอดนิทานแต่เดิมมาใช้การเล่า การเล่าประกอบภาพ หรือการแสดงต่อมาเมื่อเทคโนโลยีในการสื่อสารที่ความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น นิทานก็ได้แพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซีดี ฯลฯ สิ่งที่ได้รับจากการฟังนิทาน คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความรู้ แนวคิด แนวปฏิบัติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องหรือป้องกันปัญหาในชีวิตประจำวัน นิทานจึงเป็นวรรณกรรมอันควรค่าต่อการศึกษาและสร้างสรรค์

หลักการเล่านิทาน

ผู้เล่านิทานจะต้องมีศิลปะในการเล่าเรื่อง จึงจะสร้างความสนุกสนานแก่ผู้ฟัง เพราะคุณค่าของการฟังนิทานนอกจากความบันเทิงแล้ว ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่มีคุณค่าแก่ผู้ฟัง เช่น คติธรรม ข้อคิดเกี่ยวกับชีวิต สังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ผู้เล่านิทานควรมี หลักการเล่า ดังนี้

๑. ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องที่เล่า
๒. เลือกใช้คำง่าย ๆ ในการสื่อสาร
๓. หากเนื้อเรื่องมีตัวละครคุยกัน ผู้เล่าควรใช้บทสนทนาในการเล่า
๔. ควรมีวิธีการเริ่มต้นให้ดี เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้ฟัง

การเล่านิทาน มีขั้นตอน ดังนี้

๑. บอกชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือที่มาของนิทาน
๒. เล่าเรื่องอย่างมีชีวิตชีวาใช้น้ำเสียงสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง/อารมณ์ของเรื่องราว

เล่าไม่วกวน

๓. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทบทวนความเข้าใจของเนื้อเรื่อง
๔. สรุปความคิดรวบยอด/สาระสำคัญของเรื่อง
๕. เสนอข้อปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ใบความรู้

เรื่อง การเล่านิทาน

นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษา

ใบความรู้ และอภิปรายความรู้

ร่วมกันในกลุ่ม

(กำหนดเวลา ๕ นาที)

นักเรียนอภิปรายในกลุ่มเพื่อสรุปความรู้ เรื่อง การเล่านิทานร่วมกัน

(๕ นาที)

หลักการเล่านิทาน

๑. ทำความเข้าใจ

๒. เลือกใช้คำง่าย

หลักการเล่านิทาน

๔. เริ่มต้นเรื่องต้องดี

๓. หากตัวละครคุยกัน
ควรใช้บทสนทนาในการเล่า

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสลับกันเล่า
นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง
และท้องถิ่นอื่นให้สมาชิก
ในกลุ่มฟัง
๒. กำหนดเวลา **๑๐ นาที**

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกกิจกรรมนักเรียนให้เข้าใจ
๒. ควบคุมการทำกิจกรรม
ในชั้นเรียน

การเล่านิทานมีประโยชน์อย่างไร

นักเรียนมีเทคนิคการเล่านิทาน อย่างไรให้น่าสนใจ

ให้นักเรียนไปศึกษานิทาน
พื้นบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน
กลุ่มละ ๑ เรื่อง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การอธิบายคุณค่า)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใ้ความรู้ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม
๒. ใ้ความรู้ เรื่อง นิทานพื้นบ้านอาเซียน

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖